

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2021. április 15.*

„Előzetes döntéshozatal – Jogszabályok közelítése – Távközlési ágazat – A rádióspektrum 2 GHz-es frekvenciasávjainak a mobil műholdas szolgáltatásokat nyújtó rendszerek megvalósítására történő harmonizált felhasználása – 626/2008/EK határozat – A 2. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontja – A 4. cikk (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontja – A 7. cikk (1) és (2) bekezdése – A 8. cikk (1) és (3) bekezdése – Mobil műholdas rendszerek – A »földfelszíni mobil állomás« fogalma – A »kiegészítő földfelszíni elemek« fogalma – A »szükséges minőség« fogalma – A műholdas és a földfelszíni elemek kölcsönös szerepe – A mobil műholdas rendszerek üzemeltetőjének a lakosság és a terület bizonyos százaléka lefedettségének biztosítására vonatkozó kötelezettsége – Be nem tartás – Hatás”

A C-515/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Conseil d'État (Franciaország) a Bírósághoz 2019. július 8-án érkezett, 2019. június 28-i határozatával terjesztett elő

az **Eutelsat SA**

és

az **Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (ARCEP)**,

az **Inmarsat Ventures SE**, korábban Inmarsat Ventures Ltd

között,

a **Viasat Inc.**,

a **Viasat UK Ltd**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, A. Kumin (előadó), T. von Danwitz, P. G. Xuereb és I. Ziemele bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: francia.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Eutelsat SA képviselőjében L. de la Brosse és C. Barraco-David avocats,
- az Inmarsat Ventures SE képviselőjében C. Spontoni, N. Brice és É. Barbier de La Serre avocats,
- a Viasat Inc. és a Viasat UK Ltd képviselőjében L. Panepinto, P. de Bandt és H. Farge avocats, valamint J. Ruiz Calzado abogado,
- a francia kormány képviselőjében A.-L. Desjonquères, E. de Moustier és P. Dodeller, meghatalmazotti minőségben,
- a belga kormány képviselőjében P. Cottin és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: S. Depré avocat,
- az Egyesült Királyság kormánya képviselőjében S. Brandon, meghatalmazotti minőségben, segítője: J. Morrison barrister,
- az Európai Bizottság képviselőjében É. Gippini Fournier, G. Braun és L. Nicolae, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. november 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a mobil műholdas szolgáltatásokat nyújtó rendszerek (MSS) kiválasztásáról és engedélyezéséről szóló, 2008. június 30-i 626/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL 2008. L 172., 15. o.; a továbbiakban: MSS-határozat) 2. cikke (2) bekezdése a) és b) pontjának, 4. cikke (1) bekezdése c) pontja ii. alpontjának, 7. cikke (1) és (2) bekezdésének, valamint 8. cikke (1) és (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az Eutelsat SA és az Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (elektronikus hírközlési és postai szabályozó hatóság, ARCEP, Franciaország) között az utóbbi azon határozatának tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelyben az Inmarsat Ventures SE, korábban Inmarsat Ventures Ltd (a továbbiakban: Inmarsat) részére a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemei vonatkozásában használati jogot adott.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

Az ITU létrehozása

- 3 A Nemzetközi Távközlési Egyesület (ITU) az Egyesült Nemzetek információs és kommunikációs technológiáért felelős szakosodott szervezete. Amint az többek között az alapokmányának (kihirdette: a 2011. évi XLV. tv.) 1. cikkéből is kitűnik, az ITU keretében osztják ki világszinten a rádiófrekvenciákat és a műholdpályákat, valamint annak keretében dolgozzák ki a hálózatok és a technológiák összekapcsolásának biztosítására irányuló műszaki szabványokat.

4 Az ITU alapokmányának 2. cikke értelmében az ITU tagállamokból és szektortagokból áll. Jelenleg 193 tagállam tagja az ITU-nak, köztük az Európai Unió valamennyi tagállama, maga az Európai Unió „szektortag”.

5 Ezen alapokmánynak „Az [ITU] okmányai” című 4. cikke a (3) bekezdésében így rendelkezik:

„A jelen [a]lapokmány és az [e]gyezmény rendelkezéseit egyaránt kiegészítik az alább felsorolt [i]gazgatási [s]zabályzatok előírásai, amelyek szabályozzák a távközlés igénybevételét, és kötelező erejűek valamennyi tagállamra nézve:

[...]

– [r]ádiószabályzat.”

A rádiószabályzat

6 A rádiótávközlési világértekezletek (WRC) feladata megvizsgálni, és adott esetben felülvizsgálni az ITU alapokmányának 4. cikkében említett rádiószabályzatot. E szabályzat a 2012. január 23-án Genfben (Svájc) megtartott WRC-n (WRC-12) alapuló változatában (a továbbiakban: rádiószabályzat) tartalmazza a „Terminológia és műszaki jellemzők” című I. fejezetet, amely magában foglalja e szabályzat „Fogalmak és fogalommeghatározások” című 1. cikkét. E cikk szakaszokra tagolódik, amelynek III. szakasza a „Rádiószolgáltatok” címet viseli. Maguk a szakaszok is számozott pontokra tagolódnak. E III. szakaszban szerepel többek között az említett 1. cikk 1.25. pontja, amelynek szövege a következő:

„műholdas mozgószolgálat: Rádiótávközlési szolgálat:

- mozgó földi állomások és egy vagy több úrállomás között vagy e szolgálat által használt úrállomások között, vagy
- mozgó földi állomások között egy vagy több úrállomáson keresztül.

E szolgálat ezenkívül magában foglalhatja az üzemeltetéséhez szükséges modulációs összeköttetéseket is.”

7 A rádiószabályzat 1. cikke tartalmazza a „Rádiótávközlési állomások és rendszerek” című IV. szakaszt, amely tartalmazza többek között a szabályzat 1.61, 1.63, 1.64, 1.67 és 1.68. pontját, amelyek szövege a következő:

„1.61 állomás: Egy vagy több adó- vagy vevőberendezés vagy adó- és vevőberendezés-egység a tartozékokkal együtt, amelyek valamely rádiótávközlési szolgálatnak vagy a rádiócsillagászati szolgálatnak egy adott helyen történő megvalósítása céljából szükségesek.

Minden egyes állomást annak a szolgálatnak megfelelően kell besorolni, amelyben tartósan vagy ideiglenesen részt vesz.

[...]

1.63 földfelszíni állomás: A Föld felszínén vagy a Föld légkörének központi részében elhelyezett állomás, amelynek az a rendeltetése, hogy összeköttetést teremtsen:

- egy vagy több ürbe telepített állomással; vagy

- egy vagy több ugyanolyan állomással egy vagy több reflektáló műhold vagy más űrbeli tárgy segítségével.

1.64 űrbe telepített állomás: Olyan tárgyon elhelyezett állomás, amely a Föld légkörének központi részén kívül helyezkedik el, azon kívülre szánták, vagy oda került.

[...]

1.67 mobil állomás: A mozgószolgálat olyan állomása, amely helyváltoztatás vagy meghatározatlan helyen történő megállás alatti használatra szolgál.

1.68 földfelszíni mobil állomás: A műholdas mozgószolgálat olyan földi állomása, amely helyváltoztatás vagy meghatározatlan helyen történő megállás alatti használatra szolgál.”

Az uniós jog

Az MSS-határozat

- 8 Az MSS-határozat (1), (4), (5), (18) és (19) preambulumbekkezdése értelmében:

„(1) Amint azt a Tanács 2004. december 3-i következtetéseiben megerősítette, a rádiófrekvenciás spektrum hatékony és következetes felhasználása alapvető fontosságú az elektronikus hírközlési szolgáltatások fejlődéséhez, és hozzájárul a növekedés, a versenyképesség és a foglalkoztatás serkentéséhez; a rádiófrekvenciás spektrumhoz való hozzáférést meg kell könnyíteni a hatékonyság javítása, az innováció elősegítése, valamint a felhasználás rugalmasságának növelése és a fogyasztói kínálat bővülése érdekében, a közérdekű célok figyelembevételével.

[...]

(4) Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [(HL 2002. L 108., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.)] (keretirányelv) célja a rádiófrekvenciák és számozási erőforrások hatékony használatának ösztönzése, az ezekkel való hatékony gazdálkodás biztosítása, a jelentős hálózatok és szolgáltatások tekintetében még fennálló akadályok felszámolása, a megkülönböztetésmentesség biztosítása, valamint a transzeurópai hálózatok létrehozásának és fejlesztésének, illetve a pán-európai szolgáltatások együttműködési képességének ösztönzése.

(5) A mobil műholdas szolgáltatásra (MSS) alkalmas új rendszerek bevezetése hozzájárulhat a belső piac fejlődéséhez, és fokozhatja a versenyt azáltal, hogy növeli a pán-európai szolgáltatások és a végpontok közötti összeköttetések kínálatát és hozzáférhetőségét, valamint ösztönzi a hatékony beruházásokat. Az MSS-ek innovatív alternatív platformot jelentenek – a végfelhasználók földrajzi helyétől függetlenül – több olyan pán-európai távközlési és műsorszóró/multicasting (csoportos adattovábbítási) szolgáltatásnak, mint a nagysebességű internet-/intranethozzáférés, a mobil multimédia alkalmazások, a közbiztonság védelme és a katasztrófaelhárítás. Az MSS-ek a Közösségben különösen a vidéki térség lefedettségét javíthatnák, áthidalva így a földrajzi alapú digitális megosztottságot, megerősítve a kulturális sokszínűséget és a médiapluralizmust, egyúttal a megújult lisszaboni stratégia célkitűzéseivel összhangban hozzájárulva az európai információs és hírközlési technológiai ipar versenyképességéhez. [...]

[...]

(18) A kiegészítő földfelszíni elemek a mobil műholdas rendszerek szerves részét képezik, és használatukra a műholdon keresztül nyújtott szolgáltatások minőségének javítása érdekében általában olyan térségekben kerül sor, ahol a folyamatos műhold-rálátás nem lehetséges a látóhatáron az épületek és földfelszín által képzett akadályok miatt. [...] Az ilyen kiegészítő földfelszíni elemek engedélyezése ezért főként a helyi körülményekkel összefüggő feltételektől függ. Ezért ezeket nemzeti szinten kell kiválasztani és engedélyezni, a közösségi jog által meghatározott feltételeknek megfelelően. Ez az eljárás nem sértheti az illetékes nemzeti hatóságoknak a kiválasztott jelentkezőkhöz intézett arra vonatkozó külön kéréseit, hogy szolgáltatásnak műszaki információkat arról, hogy az egyes kiegészítő földfelszíni elemek miként javítanak a javasolt MSS elérhetőségét olyan térségekben, ahol egy vagy több úrállomással nem biztosítható megfelelő minőségű kommunikáció, feltéve hogy ilyen műszaki információkat a II. címben megfogalmazottak értelmében még nem bocsátottak rendelkezésre.

(19) Mivel a rádiófrekvenciás spektrum korlátozott mennyiségben áll rendelkezésre, ezért a kiválasztható és engedélyezhető vállalkozások számát is szükségszerűen korlátozni kell. Ugyanakkor, amennyiben a kiválasztási folyamat arra a megállapításra jut, hogy nincs rádiófrekvenciás spektrumhiány, valamennyi alkalmas jelöltet ki kell választani. A korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló rádiófrekvenciás spektrum azt jelentheti, hogy egy MSS szolgáltatásokat biztosító üzemeltető összeolvadása más üzemeltetővel vagy annak egy más üzemeltető általi bekebelezése jelentősen csökkentheti a versenyt, ezért vizsgálat tárgyát képezheti versenyjogi szempontból.”

9 E határozat 1. cikkének szövege a következő:

„(1) E határozat célja a közösségi mobil műholdas szolgáltatásokra (MSS) vonatkozó versenyképes belső piac fejlődésének elősegítése, illetve a lefedettség fokozatos biztosítása valamennyi tagállamban.

Ez a határozat létrehozza az olyan mobil műholdas rendszerek üzemeltetőinek közös kiválasztására vonatkozó közösségi eljárást, amelyek [a rádióspektrum 2 GHz-es frekvenciasávjainak a mobil műholdas szolgáltatásokat nyújtó rendszerek megvalósítására történő harmonizált felhasználásáról szóló, 2007. február 14-i 2007/98/EK bizottsági határozattal (HL 2007. L 43., 32. o.)] összhangban a 2 GHz frekvenciasávot használják, amely a Föld-világűr irányú összeköttetésre az 1 980–2 010 MHz-es, a világűr-Föld irányú összeköttetésre pedig a 2 170–2 200 MHz-es frekvenciatartományt tartalmazza. A határozat emellett rendelkezéseket ír elő az e sávon belül kijelölt rádiófrekvenciás spektrum kiválasztott üzemeltetők általi használatára vonatkozó, koordinált tagállami engedélyezésre nézve, a mobil műholdas rendszerek működtetése céljából.

(2) A mobil műholdas rendszer-üzemeltetőket közösségi eljárással választják ki, a II. címben meghatározott rendelkezésekkel összhangban.

(3) A kiválasztott mobil műholdas rendszer-üzemeltetőket a tagállamok engedélyezik a III. címmel összhangban.

[...]”

10 Az említett határozat 2. cikkének (2) bekezdése a következőket írja elő:

„[...] Az alábbi fogalommeghatározásokat szintén alkalmazni kell:

a) »mobil műholdas rendszerek«: olyan elektronikus hírközlő hálózatok és kapcsolódó eszközök, amelyekkel rádiós távközlési szolgáltatás nyújtható egy földfelszíni mobil állomás és egy vagy több űrbe telepített állomás között, vagy több mobil földi állomás között, egy vagy több űrbe telepített

állomás révén, vagy pedig egy földfelszíni mobil állomás és egy vagy több helyhez kötött kiegészítő földfelszíni elem között. Az ilyen rendszerek legalább egy űrbe telepített állomást is magukban foglalnak.

- b) mobil műholdas rendszerek »kiegészítő földfelszíni elemei«: helyhez kötött földi telepítésű állomások annak érdekében, hogy javuljon az MSS hozzáférhetősége az olyan földrajzi térségekben, amelyek a rendszer műholdjának/műholdjainak hatótávolságán belül találhatók, és ahol egy vagy több világűrbe telepített állomással sem érhető el a szükséges minőségű kommunikáció.”

- 11 Az MSS-határozat „Kiválasztási eljárás” című II. címe tartalmazza többek között e határozat 3. és 4. cikkét. Az említett határozat 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A Bizottság a mobil műholdas rendszer-üzemeltetők kiválasztásához összehasonlító kiválasztási eljárást szervez [...]”

- 12 Ugyanezen határozat 4. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A következő elfogadhatósági követelményeket kell alkalmazni:

[...]

- b) a pályázóknak meg kell határozniuk az igényelt rádiófrekvenciás spektrum mennyiségét, amely egyetlen pályázó esetében sem lehet több, mint 15 MHz a Föld-világűr irányú összeköttetés viszonylatában és 15 MHz a világűr-Föld irányú összeköttetés viszonylatában, és csatolniuk kell a kért rádiófrekvenciás spektrumra, a kívánt megvalósítási szakaszokra és kiválasztási kritériumokra vonatkozó nyilatkozatokat és bizonyítékokat;

- c) a pályázatokban a jelentkezőknek vállalniuk kell az alábbiakat:

[...]

- ii. az MSS szolgáltatás valamennyi tagállamban, és minden egyes tagállam lakossága legalább 50%-ának és összesített területe legalább 60%-ának lefedésével kell, hogy rendelkezésre álljon a pályázatban meghatározott határidő előtt, de mindenképpen legfeljebb hét évvel azt követően, hogy a Bizottság [pályázók kiválasztására vonatkozó] határozatát kiadja.”

- 13 Az MSS-határozat „Engedélyezés” című III. címe tartalmazza e határozat 7–8. cikkét. E határozat 7. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok a kiválasztott pályázók által vállalt határidőkkel és szolgáltatási területekkel összhangban, valamint a 4. cikk (1) bekezdésének c) pontjával és a nemzeti és közösségi jogszabályokkal összhangban biztosítják a kiválasztott pályázók számára a Bizottság által [a pályázók kiválasztására vonatkozó] határozatban meghatározott, adott rádiófrekvencia használati jogot és a mobil műholdas rendszer üzemeltetéséhez szükséges jogot. A tagállamok e jogokról megfelelően tájékoztatják a kiválasztott pályázókat.

(2) Az e cikk (1) bekezdése által érintett jogokra a következő közös feltételek vonatkoznak:

[...]

- c) a kiválasztott pályázóknak a pályázatukban vagy az összehasonlító kiválasztási eljárás során vállalt minden kötelezettségüket teljesíteniük kell, függetlenül attól, hogy a rádiófrekvenciás spektrum iránti összesített igény meghaladja-e a rendelkezésre álló mennyiséget;

[...]”

14 Az említett határozat 8. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok a nemzeti és a közösségi jogszabályokkal összhangban biztosítják, hogy illetékes hatóságai megadják a II. címnek megfelelően kiválasztott és a 7. cikk szerint a spektrum használatára engedélyezett pályázók számára a területükön lévő, a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek használatához szükséges engedélyeket.

[...]

(3) A 2 GHz-es frekvenciasávban a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek működéséhez kiadott bármely nemzeti engedélyre a következő közös feltételek vonatkoznak:

- a) az üzemeltetők a kijelölt rádiófrekvenciás spektrumot a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeihez használják;
- b) a kiegészítő földfelszíni elemek a mobil műholdas rendszer szerves részét képezik és a műholdas forrás és hálózatkezelési mechanizmus vezérlése alatt állnak; ugyanazt az átviteli irányt és ugyanazokat a rész frekvenciasávokat használják, mint a kapcsolódó műholdas elemek és nem növelik a kapcsolódó mobil műholdas rendszerek spektrum igényét;
- c) a kapcsolódó mobil műholdas rendszer műholdelemének meghibásodása esetén a kiegészítő földfelszíni elemek független működése nem haladhatja meg a 18 hónapot;
- d) a használati jogokat és az engedélyeket legfeljebb a kapcsolódó mobil műholdas rendszer engedélyének lejáratáig terjedő időtartamra adják meg.”

A kiválasztási határozat

15 A páneurópai mobil műholdas szolgáltatásokat nyújtó rendszerek (MSS) üzemeltetőinek kiválasztásáról szóló, 2009. május 13-i 2009/449/EK bizottsági határozat (HL 2009. L 149., 65. o.; a továbbiakban: kiválasztási határozat) 2. cikke értelmében:

„[Az MSS-határozat] II. címe szerinti összehasonlító kiválasztási eljárás első kiválasztási fázisának eredményeképpen az Inmarsat Ventures Limited és a Solaris Mobile Limited alkalmas pályázónak minősülnek.

Mivel [az MSS-határozat] II. címe szerinti összehasonlító kiválasztási eljárás során elfogadott alkalmas pályázók által igényelt rádiófrekvenciás spektrumra vonatkozó egyesített kérelem nem haladja meg a rendelkezésre álló, a 626/2008/EK határozat 1. cikke (1) bekezdése szerinti rádiófrekvenciás spektrum mennyiségét, a Bizottság az Inmarsat Ventures Limited és a Solaris Mobile Limited társaságokat választja ki.”

16 E határozat 3. cikkének szövege a következő:

„Az egyes kiválasztott pályázók által valamennyi tagállamban [az MSS-határozat] III. címével összhangban használható frekvenciák a következők:

- a) Inmarsat Ventures Limited: 1980 MHz-től 1995 MHz-ig a Föld–világűr irányú (felmenő) összeköttetésre és 2170 MHz-től 2185 MHz-ig a világűr–Föld irányú (lemenő) összeköttetésre;

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 17 Az MSS-határozat II. címe szerinti kiválasztási eljárást követően a kiválasztási határozat 2. cikkének második bekezdése alapján az Inmarsatot választották ki a mobil műholdas rendszerek egyik üzemeltetőjeként.
- 18 E vállalkozás kifejlesztett egy „European Aviation Network” (EAN) elnevezésű rendszert, amelynek célja az Unió felett átrepülő repülőgépek számára repülés közbeni csatlakozási szolgáltatások nyújtása olyan műholdas átvitel útján, amelyet a repülőgéptörzs fölött található terminál fogad, illetve az Unió területén felállított kiegészítő földfelszíni elemek általi átvitel útján, amelyet a repülőgéptörzs alatt található terminál fogad. Valamennyi ilyen átvitelt az Inmarsat számára a 2009/449 határozatban biztosított frekvenciasávon végzik. E rendszer egy 2017. augusztus 29-én üzembe helyezett műholdas eszközt használ.
- 19 2014. október 21-i határozatával az ARCEP engedélyezte az Inmarsat számára, hogy Franciaország európai területén használja a kiválasztási határozat 3. cikkének a) pontjában említett frekvenciákat. Ezenkívül 2018. február 22-i határozatával (a továbbiakban: 2018. február 22-i határozat) e hatóság engedélyt adott az Inmarsatnak a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek üzemeltetésére.
- 20 Az Eutelsat, amely az Inmarsat versenytársa, a 2018. február 22-i határozat megsemmisítése iránti keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Conseil d’État-hoz (államtanács, Franciaország), többek között az unió jog megsértésére hivatkozva.
- 21 E tekintetben az Eutelsat elsősorban három jogalapra hivatkozik. Először is azt állítja, hogy az Inmarsat által tervezett EAN-rendszer nem minősül mobil műholdas rendszernek, mivel a kiegészítő földfelszíni elemek nem képezik annak szerves részét. Másodszor, a 2018. február 22-i határozatban engedélyezett kiegészítő földfelszíni elemek nem rendelkeznek kiegészítő jelleggel e hálózat műholdas eleméhez képest. Harmadszor az a tény, hogy az Inmarsat az MSS-határozat 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában előírt időpontban nem nyújtott mobil műholdas szolgáltatásokat, akadályát képezi a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek üzemeltetésére vonatkozó engedély megadásának.
- 22 A Viasat Inc és a Viasat UK Ltd (a továbbiakban együtt: Viasat) az Eutelsat által benyújtott megsemmisítés iránti kereset támogatása végett beavatkozott az eljárásba.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság mindenekelőtt úgy véli, hogy a jelen ítélet 21. pontjában említett első jogalapra adandó válaszhoz többek között meg kell határozni azokat a jogi kritériumokat, amelyek lehetővé teszik az MSS-határozat értelmében vett „földfelszíni mobil állomás” azonosítását annak vizsgálata érdekében, hogy az EAN-rendszer úgy tekinthető-e, mint amely megfelel e kritériumoknak.
- 24 Ezt követően e bíróság szerint a jelen ítélet 21. pontjában említett második jogalapra adott válasz megköveteli annak tisztázását, hogy az MSS-határozat 2. cikkének (2) bekezdése alapján milyen szerepet töltenek be a mobil műholdas rendszer műholdas és földfelszíni elemei, valamint az e 2. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „szükséges minőség” fogalmának tisztázását.
- 25 Végül az említett bíróság megállapítja, hogy a jelen ítélet 21. pontjában említett harmadik jogalapra adandó válasz szükségessé teszi annak pontosítását, hogy milyen hatással jár az MSS-határozat 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában előírt határidőnek az e határozat II. címével összhangban – a terület lefedettségének mobil műholdas rendszer útján történő biztosítására – kiválasztott gazdasági szereplő általi esetleges be nem tartása, és különösen annak meghatározását, hogy e mulasztás esetén a tagállamok illetékes hatóságai kötelesek-e arra, vagy legalábbis e hatóságoknak lehetőségük van-e arra, hogy megtagadják a kiegészítő földfelszíni elemek üzemeltetésére vonatkozó engedélyek megadását.

26 E körülmények között a Conseil d'État (államtanács) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Mely jogi kritériumok teszik lehetővé [az MSS-határozat] értelmében vett földfelszíni mobil állomás meghatározását? Úgy kell-e értelmezni e határozatot, hogy az megköveteli, hogy egy kiegészítő földfelszíni elemmel való kommunikálásra képes földfelszíni mobil állomásnak egyaránt képesnek kell lennie arra, hogy külön berendezés nélkül kommunikáljon egy műholddal? Igenlő válasz esetében hogyan kell értékelni a berendezés egyediségét?
- 2) [Az MSS-határozat] 2. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy egy mobil műholdas rendszernek elsősorban műholdas elemeken kell alapulnia, vagy e rendelkezések lehetővé teszik, hogy a műholdas és a földfelszíni elemek kölcsönös szerepét lényegtelennek tekintsük, ideértve azon kialakítást is, amely esetében a műholdas elem csak akkor használható, ha a földfelszíni elemekkel való kommunikáció nem biztosítható? A kiegészítő földfelszíni elemek telepítésére sor kerülhet-e olyan módon, hogy azok az Európai Unió egész területét lefedjék, azzal az indokkal, hogy az ürbe telepített állomások semmilyen módon nem teszik lehetővé e határozat 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint szükséges minőségű kommunikációt?
- 3) Abban az esetben, ha megállapítást nyer, hogy [az MSS-határozat] II. címének megfelelően kiválasztott üzemeltető az e határozat 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában előírt határidőig nem teljesítette a mobil műholdas rendszer útján megvalósítandó területi lefedettségre vonatkozó, e határozat 7. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségvállalásokat, a tagállamok illetékes hatóságainak meg kell-e tagadniuk a kiegészítő földfelszíni elemek működtetésére vonatkozó engedélyek kiadását? Nemleges válasz esetében a hatóságok megtagadhatják-e ezen engedélyek kiadását?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A második kérdésről

- 27 A második kérdés megválaszolása érdekében, amelyet elsőként indokolt megvizsgálni, pontosítani kell, hogy nem vitatott, hogy a jelen esetben az Inmarsat által kifejlesztett rendszer, noha műholdat is magában foglal, az adatátviteli kapacitás tekintetében alapvetően a földfelszíni állomásokkal folytatott kommunikáción alapul, mivel ez utóbbiak lefedik a tagállamok teljes európai területét. Így az alapügyben szóban forgó földfelszíni állomások, amelyek mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeiként történő üzemeltetését az Inmarsat részére a 2018. február 22-i határozattal engedélyezték, Franciaország európai területének egészét lefedték.
- 28 Egyébiránt, amint arra a főtanácsnok az indítványának 67. pontjában rámutatott, a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy az Inmarsat által a mobil műholdas rendszere keretében működtetett műholdat csak az e vállalkozás által üzemeltetett földfelszíni állomások által le nem fedett területeken, vagyis különösen tengerek felett használják.
- 29 Ennélfogva második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy valamely mobil műholdas rendszernek elsődlegesen, az adatátviteli kapacitás tekintetében e rendszer műholdas elemén kell alapulnia, és hogy a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemei elhelyezhetők-e oly módon, hogy az Unió egész területét lefedjék, azzal az indokkal, hogy e műholdas elem e terület egyetlen pontján sem teszi lehetővé az e rendelkezés értelmében vett „szükséges minőségű” kommunikáció biztosítását.

- 30 Emlékeztetni kell arra, hogy az MSS-határozat meghatározása szerint »mobil műholdas rendszerek« olyan elektronikus hírközlő hálózatok és kapcsolódó eszközök, amelyekkel rádiós távközlési szolgáltatás nyújtható egy földfelszíni mobil állomás és egy vagy több űrbe telepített állomás között, vagy több mobil földi állomás között, egy vagy több űrbe telepített állomás révén, vagy pedig egy földfelszíni mobil állomás és egy vagy több helyhez kötött kiegészítő földfelszíni elem között. E rendelkezés azt is pontosítja, hogy az ilyen rendszerek legalább egy űrbe telepített állomást is magukban foglalnak.
- 31 Egyébiránt, e határozat 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint a „mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemei” helyhez kötött földi telepítésű állomások annak érdekében, hogy javuljon az MSS hozzáférhetősége az olyan földrajzi térségekben, amelyek a rendszer műholdjának/műholdjainak hatótávolságán belül találhatók, és ahol egy vagy több világűrbe telepített állomással sem érhető el a szükséges minőségű kommunikáció.
- 32 A mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek szolgáltatásához szükséges engedélyeket illetően az MSS-határozat 8. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tagállamok illetékes hatóságainak feladata, hogy ezen engedélyeket megadják az e határozat II. címének megfelelően kiválasztott és az említett határozat 7. cikke szerint a spektrum használatára engedélyezett pályázók számára.
- 33 Ugyanezen határozat 8. cikkének (3) bekezdése alapján a fent említett engedélyekre az e rendelkezés a)–d) pontjában felsorolt közös feltételek vonatkoznak. Így többek között az üzemeltetőknek a kijelölt rádiófrekvenciás spektrumot a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeihez kell használniuk. Ezenkívül a kiegészítő földfelszíni elemeknek a mobil műholdas rendszer szerves részét kell képezniük, és a műholdas forrás és hálózatkezelési mechanizmus vezérlése alatt kell állniuk; ugyanazt az átviteli irányt és ugyanazokat a rész frekvenciasávokat kell használniuk, mint a kapcsolódó műholdas elemek, és nem növelhetik a kapcsolódó mobil műholdas rendszerek spektrum igényét. Ráadásul a kapcsolódó mobil műholdas rendszer műholdelemének meghibásodása esetén a kiegészítő földfelszíni elemek független működése nem haladhatja meg a 18 hónapot.
- 34 Először is a fent hivatkozott rendelkezésekből kitűnik, hogy az MSS-határozat értelmében vett „mobil műholdas rendszernek” legalább egy űrbe telepített állomást kell magában foglalnia, míg a kiegészítő földfelszíni elemek üzemeltetése csak fakultatív jellegű. Ezenkívül, ha egy gazdasági szereplő kiegészítő földfelszíni elemeket kíván igénybe venni, tiszteletben kell tartani az említett határozat 8. cikkének (3) bekezdésében előírt közös feltételeket.
- 35 E tekintetben meg kell állapítani, hogy sem az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja, sem a 8. cikkének (1) és (3) bekezdése nem határozza meg, hogy az adatátviteli kapacitás szempontjából egyfelől a mobil műholdas rendszer műholdas eleme és e rendszer földfelszíni eleme milyen kapcsolatban áll egymással.
- 36 Különösen nem vonható le e tekintetben semmilyen következtetés a „kiegészítő földfelszíni elemek” kifejezésben szereplő „kiegészítő” szó használata alapján, mivel – amint arra a főtanácsnok az indítványának 77. pontjában rámutatott – e kifejezés nem utal e két elem viszonylagos jelentőségére.
- 37 Következésképpen nem állapítható meg, hogy egy olyan mobil műholdas rendszernek, amelynek mind egy műhold, mind pedig kiegészítő földfelszíni elemek a részét képezik, az adatátviteli kapacitás tekintetében elsődlegesen e rendszer műholdas elemén kell alapulnia.
- 38 Ezt követően a kiegészítő földfelszíni elemek által biztosított lefedettség terjedelmét illetően először is meg kell jegyezni, hogy az MSS-határozat 8. cikke (1) bekezdésének megfelelően a tagállamok illetékes hatóságai csak a saját államuk területe tekintetében adják meg a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeihez szükséges engedélyeket.

- 39 Az e határozat 8. cikke (3) bekezdésének a) pontjában előírt, a tagállamok által kiadott valamennyi engedélyre vonatkozó közös feltételnek megfelelően az üzemeltetőnek a kijelölt rádiófrekvenciás spektrumot a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeihez kell használnia. Ennélfogva azoknak a földfelszíni állomásoknak, amelyeket valamely üzemeltető kiegészítő földfelszíni elemekként kíván üzemeltetni, meg kell felelniük az említett határozat 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek”.
- 40 Ez utóbbi rendelkezés két fő követelményt támaszt ahhoz, hogy egy földfelszíni állomás „mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemének” minősülhessen. Az elhelyezkedés szempontjából e földfelszíni állomást egy meghatározott helyen kell használni, és annak az érintett mobil műholdas rendszer műholdjának vagy műholdjainak hatótávolságán belül található földrajzi térséget kell lefednie. Ezenkívül, funkcionális szempontból azt annak érdekében kell használni, hogy javuljon a mobil műholdas szolgáltatás hozzáférhetősége az olyan földrajzi térségekben, ahol a rendszer műholdas elemével nem érhető el a szükséges minőségű kommunikáció.
- 41 Ebből következik, hogy amennyiben e követelményeknek eleget tesznek, és az MSS-határozat 8. cikkének (3) bekezdésében előírt egyéb közös feltételek teljesülnek, az üzemeltethető kiegészítő földfelszíni elemek számát vagy az általuk biztosított földrajzi lefedettségük terjedelmét illetően semmilyen korlátozás nem vezethető le sem e határozat 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjából, sem annak más rendelkezéséből.
- 42 Ebben az összefüggésben az említett 2. cikk (2) bekezdésének b) pontjában szereplő és a kérdést előterjesztő bíróság által kifejezetten említett „szükséges minőség” fogalma kapcsán a Bizottság írásbeli észrevételeiben azt állítja, hogy azt az érintett mobil műholdas rendszer műholdas eleme vonatkozásában kell értelmezni. A „szükséges minőséget” tehát úgy kell érteni, mint amely az adatátviteli kapacitás azon maximális szintjét jelenti, amelyet ezen elem a kereskedelmi célú üzemeltetés rendes körülményei között, ideális kommunikációs feltételek mellett képes nyújtani egy meghatározott helyen, ahol földfelszíni állomás található.
- 43 Mivel ezt az értelmezést az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának szövege nem alapozza meg, az nem fogadható el.
- 44 Ellenkezőleg, figyelembe véve azt a szöveggörnyezetet, amelybe az említett 2. cikk (2) bekezdésének b) pontja illeszkedik, valamint az MSS-határozat által követett célokat, meg kell állapítani, hogy az e rendelkezés értelmében vett „szükséges minőséget” elsősorban az érintett mobil műholdas rendszer üzemeltetője által kínált szolgáltatás nyújtásához szükséges minőségi szint alapján kell meghatározni.
- 45 Az MSS-határozat (18) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 8. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően ugyanis a kiegészítő földfelszíni elemek a mobil műholdas rendszer szerves részét képezik. E tekintetben, az ilyen rendszer által nyújtott szolgáltatások – amint az e határozat (5) preambulumbekkezdéséből kitűnik – innovatív platformot jelentenek több olyan páneurópai távközlési és műsorszóró/multicasting (csoportos adattovábbítási) szolgáltatásnak, mint a nagysebességű internet-/intranethozzáférés vagy a mobil multimédia alkalmazások. Ezenkívül az említett határozat (1) és (5) preambulumbekkezdéséből következik, hogy e határozat az innováció és a fogyasztói érdekek érvényesülésének előmozdítására irányul.
- 46 Márpedig az ilyen, innovatív és minőségi szolgáltatások nyújtása egyre nagyobb kapacitást igényel. Ezenkívül a mobil műholdas rendszer üzemeltetője számára nem tűnik sem műszakilag lehetségesnek, sem kereskedelmi szempontból életképesnek, hogy kizárólag a rendszere műholdas elemének megerősítése révén kielégítse a megnövekedett kapacitásigényeket, és ebből következően a megnövekedett minőségi igényeket, mivel az ezen üzemeltető rendelkezésére álló rádiófrekvenciás spektrum mennyisége korlátozott, és az MSS-határozat 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint legfeljebb 15 MHz a Föld-világűr irányú összeköttetés viszonylatában és 15 MHz a világűr-Föld irányú összeköttetés viszonylatában.

- 47 E körülmények között a – műszaki tulajdonságaikra tekintettel a kapacitás szempontjából nagyobb teljesítményű – földfelszíni állomások fokozottabb üzemeltetése jobban igazodhat e szükségletek kielégítéséhez, és egyébiránt lehetővé teszi a rádiófrekvenciák hatékonyabb felhasználását, aminek célját az MSS-határozat (4) preambulumbekzdése is hangsúlyozza.
- 48 E tekintetben meg kell továbbá jegyezni, hogy a technológiai semlegesség elve, amelyet e területen figyelembe kell venni, megköveteli, hogy a szóban forgó rendelkezések értelmezése ne korlátozza az innovációt és a technológiai haladást.
- 49 Egyébként az MSS-határozat (18) preambulumbekzdésének szövege nem zárja ki ezt az értelmezést, mivel az annak kimondásával, hogy a kiegészítő földfelszíni elemek használatára a műholdon keresztül nyújtott szolgáltatások minőségének javítása érdekében általában olyan térségekben kerül sor, ahol a folyamatos műhold-rálátás nem lehetséges a látóhatáron az épületek és földfelszín által képzett akadályok miatt, csupán a kiegészítő földfelszíni elemek egyik lehetséges felhasználási módját említi, anélkül hogy másokat kizárna.
- 50 Hozzá kell azonban tenni, hogy az MSS-határozat 1. cikkének (1) bekezdése értelmében e határozat célja a közösségi mobil műholdas szolgáltatásokra vonatkozó versenyképes belső piac fejlődésének elősegítése, amely célt e határozat (5) és (19) preambulumbekzdése is hangsúlyozza. Márpedig e célkitűzésre tekintettel az ilyen mobil műholdas rendszer üzemeltetője számára megadott, a kiegészítő földfelszíni elemek üzemeltetésére vonatkozó jog nem eredményezheti a verseny torzulását az érintett piacon.
- 51 Következésképpen a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeihez szükséges engedélyek megadására kizárólagosan jogosult illetékes nemzeti hatóság feladata annak vizsgálata, hogy a kiegészítő földfelszíni elemek kérelmezett üzemeltetése milyen mértékben idézhet elő versenytorzulást, továbbá az említett engedélyek vonatkozásában ahhoz szükséges megfelelő és szükséges korlátozások és kötelezettségek megállapítása, hogy a verseny ne torzuljon, és adott esetben akár az engedély megtagadása.
- 52 Ebből következik, hogy a tagállami illetékes hatóság jogosult engedélyezni, hogy a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeit oly módon üzemeltessék, hogy e tagállam egész területét lefedjék, azzal az indokkal, hogy az érintett mobil műholdas rendszer műholdas eleme e terület egyetlen pontján sem teszi lehetővé az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „szükséges minőségű” kommunikációt, amely az említett rendszer üzemeltetője által kínált szolgáltatás nyújtásához szükséges minőségi szintnek tekinthető, feltéve hogy ezáltal a verseny nem torzul.
- 53 Végül szintén e hatóságnak kell megvizsgálnia, hogy tiszteletben tartják-e az e határozat 8. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt közös feltételt, amely szerint a kiegészítő földfelszíni elemek független működésének e rendszer műholdas eleme meghibásodásának esetére kell korlátozódnia, és nem haladhatja meg a tizenhét hónapot.
- 54 Az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjával összefüggésben értelmezett fenti rendelkezésből ugyanis az következik, hogy – amint arra a főtanácsnok az indítványának 72. pontjában rámutatott – egy mobil műholdas rendszernek nemcsak rendelkeznie kell műholdas elemmel, hanem az utóbbit ténylegesen használni is kell.
- 55 Ebből következik, hogy a mobil műholdas rendszer műholdas elemének a gyakorlatban a kiegészítő földfelszíni elemekkel együttesen kell működnie, és a szerepe nem korlátozódhat ténylegesen annak biztosítására, hogy formális szempontból teljesüljenek az MSS-határozatban előírt feltételek.

- 56 Ennélfogva az illetékes nemzeti hatóságnak meg kell vizsgálnia, hogy az érintett mobil műholdas rendszer műholdas eleme valós és konkrét hasznossággal bír-e abban az értelemben, hogy az ilyen elemnek szükségesnek kell lennie az említett rendszer működéséhez, kivéve – a jelen ítélet 33. pontjában kifejtettek szerint – a műholdas elem meghibásodása esetén a kiegészítő földfelszíni elem független működését, amelynek időtartama nem haladhatja meg a tizennyolc hónapot.
- 57 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az MSS-határozat 8. cikkének (1) és (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy mobil műholdas rendszernek nem kell az adatátviteli kapacitás tekintetében elsődlegesen e rendszer műholdas elemén alapulnia, és hogy a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemei elhelyezhetők oly módon, hogy az Unió egész területét lefedjék, azzal az indokkal, hogy e műholdas elem e terület egyetlen pontján sem teszi lehetővé a fenti határozat 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „szükséges minőségű” kommunikációt, amely az említett rendszer üzemeltetője által kínált szolgáltatás nyújtásához szükséges minőségi szintnek tekinthető, feltéve hogy ezáltal a verseny nem torzul, és hogy az említett műholdas elem valós és konkrét hasznossággal bír abban az értelemben, hogy az ilyen elemnek szükségesnek kell lennie a mobil műholdas rendszer működéséhez, kivéve a műholdas elemek meghibásodása esetén a kiegészítő földfelszíni elemek független működését, amelynek időtartama nem haladhatja meg a tizennyolc hónapot.

Az első kérdésről

- 58 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „földfelszíni mobil állomás” fogalmát úgy kell-e értelmezni, hogy ahhoz, hogy az ilyen állomás e fogalom alá tartozzon, az ilyen állomásnak képesnek kell lennie arra, hogy mind egy kiegészítő földfelszíni elemmel, mind pedig egy műholddal külön berendezés nélkül kommunikáljon.
- 59 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a jelen esetben az Inmarsat által kifejlesztett rendszer keretében e rendszerrel felszerelt repülőgépeket a repülőgéptörzs fölött található vevőterminállal, valamint a repülőgéptörzs alatt található vevőterminállal látják el. Míg az első terminál műholdas kommunikáció vételére, a második a kiegészítő földfelszíni elemektől származó kommunikáció vételére szolgál. Ezenkívül a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a két terminált egy kommunikációvezérlő kapcsolja össze.
- 60 E tekintetben az Eutelsat és a Viasat lényegében egyrészt arra hivatkozik, hogy a repülőgéptörzs alatt elhelyezkedő vevőterminál nem tekinthető az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „földfelszíni mobil állomásnak”, mivel e vevőterminál nem képes egy műholddal kommunikálni. Másrészt e felek szerint nem lehet úgy tekinteni, hogy a két terminál, valamint a kommunikációvezérlő együttesen ilyen állomásnak minősül.
- 61 Meg kell állapítani, hogy jöllehet az MSS-határozat nem pontosítja az e határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „földfelszíni mobil állomás” fogalmának tartalmát, a rádiószabályzat tartalmazza e fogalom meghatározását.
- 62 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jog rendelkezéseit, amennyire lehetséges, a nemzetközi jog figyelembevételével kell értelmezni (2014. szeptember 4-i Zeman ítélet, C-543/12, EU:C:2014:2143, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ez különösen igaz akkor, ha egy ilyen szöveg az ITU-hoz hasonló olyan nemzetközi szervezet égisze alatt kötött nemzetközi megállapodásban használt különös fogalmakat tartalmaz, amelynek az Unió valamennyi tagállama tagja, és amelynek maga az Unió „szektortagja”.

- 63 Következésképpen az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „földfelszíni mobil állomás” fogalmának értelmezéséhez figyelembe kell venni a rádiószabályzat által adott fogalommeghatározást.
- 64 A rádiószabályzat 1. cikkének 1.68. pontja értelmében a „földfelszíni mobil állomás” a műholdas mozgószolgálat olyan földi állomása, amely helyváltoztatás vagy meghatározatlan helyen történő megállás alatti használatra szolgál. E tekintetben az „állomás”, a „földfelszíni állomás” és a „műholdas mozgószolgálat” kifejezések maguk is ezen 1. cikk 1.61, 1.63, illetve 1.25 pontjában kerültek meghatározásra.
- 65 E rendelkezések összességéből következik, hogy a rádiószabályzat értelmében vett földfelszíni mobil állomás a szerkezet, az elhelyezkedés, a mobilitás és a funkció tekintetében négy különböző jellemzővel rendelkezik.
- 66 Először is, szerkezetét tekintve az ilyen állomás egy vagy több adó- vagy vevőberendezésből vagy adó- és vevőberendezés-egységből áll, a tartozékokat is beleértve.
- 67 Másodszor, ami elhelyezkedését illeti, a földfelszíni mobil állomás vagy a Föld felszínén vagy a Föld légkörének központi részében található.
- 68 Harmadszor, ami a mobilitásával kapcsolatos szempontot illeti, az ilyen állomás helyváltoztatás közben vagy meghatározatlan helyen történő megállás alatti használatra szolgál.
- 69 Negyedszer, ami a földfelszíni mobil állomás funkcionális jellemzőjét illeti, meg kell állapítani, hogy bizonyos típusú rádiótávközlési szolgáltatások nyújtása keretében az a célja, hogy lehetővé tegye az ürbe telepített állomások közötti kommunikációt, vagy hogy egy vagy több ürbe telepített állomással, vagy egy vagy több ürbe telepített állomás révén azonos jellegű egyéb állomásokkal kommunikáljon.
- 70 Márpedig e funkcionális aspektust illetően, és amint azt a főtanácsnok az indítványának 46. pontjában megjegyezte, a rádiószabályzattól eltérően az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja az e rendelkezésben említett rádiótávközlési szolgáltatások kapcsán nem tartalmazza az ürbe telepített állomások közötti kommunikációt, viszont magában foglalja a földfelszíni mobil állomás és egy vagy több kiegészítő földfelszíni elem közötti kommunikációt. Ezenkívül az említett rendelkezés előírja, hogy a mobil műholdas rendszerek legalább egy ürbe telepített állomást foglalnak magukban.
- 71 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „földfelszíni mobil állomás” olyan állomás, amely egy vagy több adó- vagy vevőberendezésből vagy adó- és vevőberendezés-egységből áll, vagy a Föld felszínén vagy a Föld légkörének központi részében található, helyváltoztatás közben vagy meghatározatlan helyen történő megállás alatti használatra szolgál, és amelynek képesnek kell lennie arra, egy vagy több ürbe telepített állomással, vagy egy vagy több ürbe telepített állomás révén azonos jellegű egyéb állomásokkal kommunikáljon, továbbá amelynek alkalmasnak kell lennie arra, hogy egy vagy több kiegészítő földfelszíni elemmel kommunikáljon.
- 72 Az olyan konfigurációt illetően, mint amelyről az alapügyben szó van, meg kell állapítani, hogy e követelményeknek megfelel a kommunikációvezérlő által összekapcsolt, olyan két külön vevőterminált tartalmazó egység, amelyek közül az első a repülőgéptörzs felett található, és egy műholddal kommunikál, míg a második a repülőgéptörzs alatt található, és a kiegészítő földfelszíni elemekkel kommunikál.
- 73 Ezzel szemben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 57. pontjában lényegében rámutatott, e tekintetben nem releváns az a körülmény, hogy az egyedi elemek nem alkotnak fizikailag elválaszthatatlan egységet.

- 74 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az MSS-határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „földfelszíni mobil állomás” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy ahhoz, hogy az ilyen állomás e fogalom alá tartozzon, nem szükséges, hogy az ilyen állomás képes legyen arra, hogy mind egy kiegészítő földfelszíni elemmel, mind pedig egy műholddal külön berendezés nélkül kommunikáljon.

A harmadik kérdésről

- 75 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az MSS-határozat 8. cikkének az e határozat 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben bizonyítást nyer, hogy az e határozat II. címének megfelelően kiválasztott és a rádiófrekvenciás spektrum használatára e határozat 7. cikke szerint jogosult üzemeltető nem nyújtott az MSS-határozat 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában előírt határidőig mobil műholdas rendszer útján mobil műholdas szolgáltatásokat, az illetékes tagállami hatóságok kötelesek arra, vagy legalábbis lehetőségük van arra, hogy megtagadják a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek szolgáltatásához szükséges engedélyek ezen üzemeltető részére történő megadását azzal az indokkal, hogy az utóbbi nem teljesítette a pályázatában tett kötelezettségvállalást.
- 76 Mivel a 2020. március 5-i Viasat UK és Viasat ítéletében (C-100/19, EU:C:2020:174) a Bíróságnak már meg kellett vizsgálnia a fentivel azonos kérdést, a Bíróság által e kérdésre adott válasz, amint az az említett ítélet rendelkező részében szerepel, teljes mértékben átültethető a jelen előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre.
- 77 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az MSS-határozat 8. cikkének az e határozat 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben bizonyítást nyer, hogy az e határozat II. címének megfelelően kiválasztott és a rádiófrekvenciás spektrum használatára e határozat 7. cikke szerint jogosult, kiválasztott üzemeltető nem nyújtott az MSS-határozat 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában előírt határidőig mobil műholdas rendszer útján mobil műholdas szolgáltatásokat, az illetékes tagállami hatóságok nem jogosultak arra, hogy megtagadják a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek szolgáltatásához szükséges engedélyek ezen üzemeltető részére történő megadását azzal az indokkal, hogy az utóbbi nem teljesítette a pályázatában tett kötelezettségvállalást.

A költségekről

- 78 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A mobil műholdas szolgáltatásokat nyújtó rendszerek (MSS) kiválasztásáról és engedélyezéséről szóló, 2008. június 30-i 626/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat 8. cikkének (1) és (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy mobil műholdas rendszernek nem kell az adatátviteli kapacitás tekintetében elsődlegesen e rendszer műholdas elemén alapulnia, és hogy a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemei elhelyezhetők oly módon, hogy az Európai Unió egész területét lefedjék, azzal az indokkal, hogy e műholdas elem e terület egyetlen pontján sem teszi lehetővé a fenti határozat 2. cikke**

(2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „szükséges minőségű” kommunikációt, amely az említett rendszer üzemeltetője által kínált szolgáltatás nyújtásához szükséges minőségi szintnek tekinthető, feltéve hogy ezáltal a verseny nem torzul, és hogy az említett műholdas elem valós és konkrét hasznossággal bír abban az értelemben, hogy az ilyen elemnek szükségesnek kell lennie a mobil műholdas rendszer működéséhez, kivéve a műholdas elem meghibásodásának esetén a kiegészítő földfelszíni elemek független működését, amelynek időtartama nem haladhatja meg a tizennyolc hónapot.

- 2) A 626/2008 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „földfelszíni mobil állomás” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy ahhoz, hogy az ilyen állomás e fogalom alá tartozzon, nem szükséges, hogy az ilyen állomás képes legyen arra, hogy mind egy kiegészítő földfelszíni elemmel, mind pedig egy műholddal külön berendezés nélkül kommunikáljon.
- 3) A 626/2008 határozat 8. cikkének (1) bekezdését a 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy amennyiben bizonyítást nyer, hogy az e határozat II. címének megfelelően kiválasztott és a rádiófrekvenciás spektrum használatára e határozat 7. cikke szerint jogosult üzemeltető nem nyújtott az 626/2008 határozat 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában előírt határidőig mobil műholdas rendszer útján mobil műholdas szolgáltatásokat, az illetékes tagállami hatóságok nem jogosultak arra, hogy megtagadják a mobil műholdas rendszerek kiegészítő földfelszíni elemeinek szolgáltatásához szükséges engedélyek ezen üzemeltető részére történő megadását azzal az indokkal, hogy az utóbbi nem teljesítette a pályázatában tett kötelezettségvállalást.

Aláírások